

Nei til EU
Storgata 32
0184 Oslo

Oslo, 8.2.2011

Europautredningen
Senter for europarett
Pb 6706, St. Olavs plass
0130 Oslo
Ulf.Sverdrup@gmail.com

Kommunenes og regionenes møte med EU/EØS

- Innspill fra Nei til EU

Nei til EU takker for muligheten til å spille inn kommentarer til Europautredningens arbeid, og ønsker i dette notatet å skissere noen aktuelle problemstillinger vi mener det bør være relevant for Europautredningen å arbeide videre med.

Lokaldemokrati og handlefrihet

Et svært sentral moment i oppbyggingen av den demokratiske strukturen i Norge er hensynet til lokaldemokratiet. I Norge har vi nesten 12 000 folkevalgte, og så og si alle sammen er såkalt fritidsfolkevalgte. Med stadig mer detaljregulering gjennom EØS-avtalen kan det stilles spørsmålsteget ved om den lokale handlefriheten og lokaldemokratiet får mindre plass.

- Opplever folkevalgte og ansatte i norske kommuner og fylker at EØS-avtalens reguleringer påvirker lokaldemokratiet?
- Hvordan kan disse settes i stand til å bedre utnytte det handlingsrommet som finnes i EØS-avtalen?

Arbeidsgiverrollen/sosial dumping

Norske kommuner og fylker har til sammen hundretusenvis av ansatte, og er dermed blant landets største arbeidsgivere. Mange kommuner opplever at anbudspresset EØS-avtalen medfører gir færre muligheter for å kunne opptre som en ansvarlig arbeidsgiver. Media rapporterer stadig om norske kommuner som benytter seg av tjenester fra selskaper som driver med sosial dumping, og at kommunene føler seg maktesløse i slike situasjoner.

- Hvordan påvirkes kommunenes muligheter til å opptre som ansvarlige arbeidsgivere av EØS-avtalen og medfølgende direktiver?
- Medfører EØS-avtalen økt fare for sosial dumping i offentlig sektor i Norge?

Næringsutvikling

Særlig kommunene, men også fylkene, er avgjørende for næringsutvikling i lokalsamfunn landet over. Svært mange kommuner bruker store ressurser på å legge til rette for næringslivet. Med EØS-avtalen må kommunene og fylkene forholde seg til et innviklet system som gjør det vanskeligere å drive næringsutvikling lokalt.

- Hvordan påvirker EØS-avtalen norske kommuner og fylkers mulighet til å legge til rette for næringsutvikling?

Byråkrati

Gjennom EØS-avtalen får Norge hvert år en stor mengde nye lover og regler på ulike områder, og mange av disse påvirker norske kommuner og fylker. Dette er med på å øke arbeidsmengden og byråkratiet i offentlig sektor, på bekostning av de oppgavene kommunene og fylkene primært skal løse. Særlig er anbudsreglene mye omdiskuterte, og redselen for å få en sak dratt inn for ESA-domstolen er stor i kommune-Norge.

- Medfører EØS-avtalen direkte eller indirekte økt arbeidsbelastning for norske kommuner og fylker, og hva går dette på bekostning av?
- Fører innkjøpsregelverket til at lokalpolitikere og andre i mindre grad tør å ta politiske initiativ for å løse oppgaver på nye måter?

Regionkontorene

Atten av landets nitten fylker er i dag representert i Brussel gjennom regionkontorordningen. Det finnes ikke noe samlet oversikt over hva kommuner og fylker får igjen for dette, sett opp mot hva denne representasjonen koster. Det finnes heller ingen gjennomgang av hva slags type informasjon kontorene formidler.

- Hva slags type informasjon formidler regionkontorene, og hvilke kilder benytter de og hvordan blir denne informasjonen brukt hjemme i Norge?
- Hva slags kost-/nytte-effekt har regionkontorene for norske kommuner og fylker?

Interreg

Gjennom Interreg kan norske kommuner og fylker samarbeide på tvers av landegrensene, både med EU-land og andre. Ordningen blir jevnlig kritisert for å være byråkratisk og lite fleksibel, og dermed lite tilpasset særlig de mindre kommunene. I offentligheten blir Interreg gjerne oppfattet som en slags «EU-støtte» til norske lokalsamfunn, trass i at Norge finansierer sin Interreg-deltagelse.

- Hvor mye forsvinner i forvaltning av selve Interreg-systemet, kontra de tilleggsverdiene Interreg gir?
- Hvilke kommuner benytter seg mest og minst av Interreg?
- Hvordan oppfattes Interreg i offentligheten?

Dersom Europautredningen skulle ha kommentarer, spørsmål eller andre innspill, stiller vi oss selvsagt disponible for å bidra til arbeidet så godt det lar seg gjøre.

Lykke til med en viktig jobb!

Vennlig hilsen

Torunn K. Husvik
Nestleder, Nei til EU

Jens Kihl
Kommunalpolitisk sekretær, Nei til EU